

RPW/44027/2026
Data: 2026-06-22

DZIENNIK PODAWCZY

Wpł. 2026 -06- 22

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów 2

Wrocław, dnia 22 czerwca 2026 r.

RADA MINISTRÓW
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Wniosków, Petycji i Skarg
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

PETYCJA W INTERESIE PUBLICZNYM

PODMIOT WNOSZĄCY PETYCJĘ:

Kancelaria Chudzikowski S.K.A.
Plac Powstańców Śląskich 8/3
53-314 Wrocław

Podmiot wnoszący petycję wyraża zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję.

PRZEDMIOT PETYCJI

Przedmiotem niniejszej petycji jest podjęcie przez Radę Ministrów inicjatywy ustawodawczej w zakresie **zmiany zasad opodatkowania świadczeń fundacji rodzinnych**, utworzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326 z późn. zm.), **na rzecz organizacji pożytku publicznego** działających na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

I. OBECNY STAN PRAWNY

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.) uregulowała w polskim systemie prawnym działalność społecznie użyteczną, prowadzoną przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych, w szczególności działalności charytatywnej, pomocy społecznej, udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa, ochrony i promocji zdrowia, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn, działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości, nauki, ekologii, obronności państwa, ratownictwa i ochrony ludności.

Organizacjami pożytku publicznego są w praktyce najczęściej stowarzyszenia utworzone w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2261 z późn. zm.), fundacje działające na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 166 z późn. zm.) oraz tzw. wyznaniowe osoby prawne, czyli osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego i o stosunku Państwa do innych kościołów.

Jednym z uprawnień organizacji pożytku publicznego jest prawo do otrzymywania przez te organizacje 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 592 z późn. zm.), podatnicy tego podatku mogą zawnioskować o przekazanie wskazanej przez nich kwoty, nie wyższej niż 1,5% należnego podatku dochodowego, wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. Przekazanie tej kwoty przez naczelnika urzędu skarbowego na rzecz organizacji pożytku publicznego nie podlega, rzecz jasna, dalszemu opodatkowaniu.

Obok wsparcia w postaci 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych, organizacje pożytku publicznego **wspierane są także darowiznami, dokonywanymi przez różnego rodzaju podmioty**, w tym przez, działających w różnych formach, przedsiębiorców. **W żadnym przypadku podmiot będący darczyńcą (osoba fizyczna, jdg, spółka prawa handlowego, stowarzyszenie, fundacja i inne) nie jest obciążony podatkiem od dobrowolnie wpłacanej na cel charytatywny kwoty.** Jest wprost przeciwnie, z dokonaniem darowizny na rzecz organizacji pożytku publicznego powiązane są wymierne korzyści po stronie podmiotów dokonujących wpłaty.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiednio ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 592 z późn. zm.) i ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 554 z późn. zm.), darowizny na rzecz organizacji pożytku publicznego można odliczyć, w przypadku osób fizycznych do 6% dochodu oraz do 10% w przypadku osób

prawnych. Jest to czynnik stymulujący pomaganie, czyniący je nie tylko szlachetnym ze społecznego punktu widzenia, ale też racjonalnym i korzystnym ekonomicznie, wpisującym się w strategię CSR (*Corporate Social Responsibility* – społeczna odpowiedzialność biznesu).

Po drugiej stronie darowizny, organizacja pożytku publicznego nie płaci podatku dochodowego od osób prawnych, jeśli darowizna zostanie przekazana na jej cele statutowe, które zawierają się w katalogu celów zwolnionych z podatku dochodowego od osób prawnych (art. 17 ust. 1 pkt 6c ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 554 z późn. zm.).

Podsumowując ten wątek jednym zdaniem, darowizna na rzecz organizacji pożytku publicznego jest, z podatkowego punktu widzenia, neutralną czynnością prawną, nie stanowi podstawy opodatkowania zarówno po stronie darczyńcy, jak i obdarowanego, przy czym, przy spełnieniu odpowiednich wymogów formalnych, potrafi być korzystna dla darczyńcy.

Ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326 z późn. zm.) wprowadziła do polskiego porządku prawnego nową instytucję prawną, wyposażając kolejny podmiot – fundację rodzinną właśnie – w osobowość prawną. W uzasadnieniu do ustawy przeczytać można, między innymi, że:

Zadaniem nowej instytucji będzie realizacja celów określonych przez fundatora, w oparciu o przekazany przez niego majątek. Pozwoli to budować ład rodzinny, co szczególnie dotyczy rodzin związanych z biznesem oraz będzie służyć akumulacji kapitału. To z kolei zwiększa szanse na podjęcie aktywności inwestycyjnej. Cele działania fundacji rodzinnej muszą być prawnie dopuszczalne. Fundatorowi pozostawia się przy tym dużą elastyczność w określeniu szczegółowych celów oraz nakreśleniu wizji działalności fundacji rodzinnej.

Fundacja rodzinna będzie spełniała na rzecz wskazanych przez jej fundatora beneficjentów określone świadczenia. Beneficjentem, a więc osobą odnoszącą korzyści zgodnie z wolą fundatora, będzie mogła być osoba fizyczna, organizacja pozarządowa prowadząca działalność pożytku publicznego albo fundator fundacji rodzinnej.

Powyższa intencja ustawodawcy została wyrażona w art. 2 ustawy o fundacji rodzinnej. Zgodnie z jej przepisami, krąg beneficjentów został ograniczony do dwóch kategorii podmiotów:

- osób fizycznych,
- organizacji pozarządowych prowadzących działalność pożytku publicznego.

Głównymi celami fundacji rodzinnej jest ułatwienie sukcesji biznesom rodzinnym, nie zapominając o tym, że tym rodzinnym celem może być także wspieranie określonych

inicjatyw społecznych, w szczególności wsparcie organizacji pożytku publicznego. Problem w tym, że na etapie projektowania i uchwalania rozwiązań ustawowych doszło do opodatkowania darowizny na rzecz organizacji pożytku publicznego. Obowiązek zapłaty podatku w wysokości 15% od świadczeń na rzecz beneficjentów fundacji przewidują przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 24q ust. 1 pkt 1 od świadczeń oraz art. 24q ust. 1 pkt 2 od mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej).

Wykładnia powyższych przepisów stosowana przez sądy oraz organy skarbowe nie pozostawia wątpliwości. Każde świadczenie, w tym darowizna, fundacji rodzinnej na rzecz organizacji pożytku publicznego kwalifikowane jest jako świadczenie na rzecz beneficjenta fundacji, skutkujące obowiązkiem zapłaty piętnastoprocentowego CIT po stronie fundacji rodzinnej.

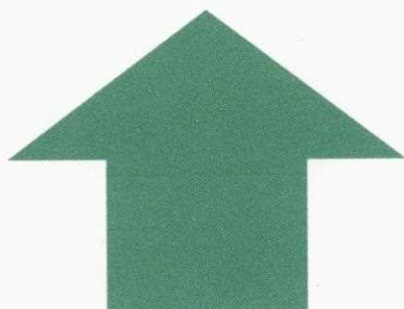
Skoro fundacja rodzinna podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych przy dokonywaniu świadczenia, o jakim mowa w art. 24q ust. 1 ustawy o CIT w zw. z art. 2 ust. 1 i 2 ustawy o fundacji rodzinnej - a zatem w sytuacji świadczenia na rzecz beneficjentów (zgodnie ze statutem i listą beneficjentów), dla których to podmiotów fundacja ta gromadzi mienie, zarządza nim i chroni to mienie przed rozdrobnieniem, to tym bardziej taka fundacja pozostaje opodatkowana tym podatkiem w sytuacji rozporządzenia mieniem i to pod tytułem darmym na rzecz podmiotu spoza oficjalnego kręgu beneficjentów (na rzecz osoby trzeciej); w takiej sytuacji bowiem fundacja rodzinna rozporządza mieniem na rzecz innych podmiotów niż wskazani beneficjenci, które to działanie wykracza poza ustawowy cel jej działalności (argumentum a minori ad maius). [tak wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 16 stycznia 2025 r., III SA/Wa 2562/24 (LEX nr 3841887) oraz Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w poprzedzającej jego wydanie interpretacji indywidualnej z dnia 25 września 2024 r. (nr 0114-KDIP2-1.4010.487.2024.1.KW)].

Powyższą interpretację trudno kwestionować, gdyż, biorąc pod uwagę nakreślony stan prawny, jest ona prawidłowa. To natomiast prowadzi do wniosku, że **doszło do, niezamierzonego przed ustawodawcą, faktycznego wyłączenia dobroczynności fundacji rodzinnych, chcących działać w interesie publicznym.** *De facto*, dokonanie darowizny przez fundację rodzinną na rzecz organizacji pożytku publicznego obłożono piętnastoprocentową sankcją podatkową. Stoi to w sprzeczności z ogólnym kierunkiem rozwoju wspierania wykonywania zadań publicznych przez sektor prywatny, głównie przez organizacje pozarządowe posiadające status organizacji pożytku publicznego.

Obecna regulacja zniechęca fundacje rodzinne do wspierania organizacji charytatywnych poprzez opodatkowanie samego aktu wsparcia wybranego przez fundację rodzinną celu społecznego, podczas gdy wsparcie to nie niesie za sobą

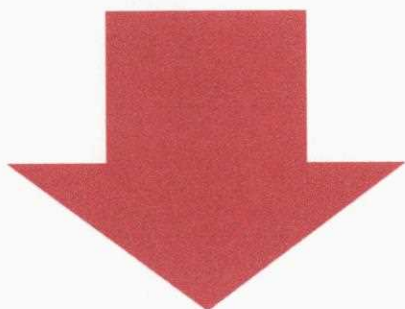
jakiegokolwiek korzyści dla fundatorów i beneficjentów fundacji rodzinnej, a wręcz odbywa się ich kosztem.

Oceniając aktualny stan prawny trudno nie zwrócić uwagi na asymetrię rozwiązań dotyczących podmiotów będących w identycznej sytuacji. Porównując zasady opodatkowania w omawianym zakresie innych podmiotów funkcjonujących w obrocie prawnym, od spółek kapitałowych (spółka z o.o., S.A., P.S.A.) aż po osoby fizyczne, żaden z podmiotów nie jest obciążony podatkiem od darowizny przekazywanej na rzecz organizacji pożytku publicznego. Narusza to, wyrażoną w art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), zasadę równości. Asymetria ta jest jeszcze bardziej widoczna, gdy weźmiemy pod uwagę, że spółka kapitałowa posiadająca, podobnie jak fundacja rodzinna, osobowość prawną może odliczyć od podstawy opodatkowania darowiznę, jeśli jest to darowizna na działania z zakresu pożytku publicznego (art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT), gdy tymczasem fundacja rodzinna będzie zobowiązana do zapłaty podatku od przekazanej organizacji pożytku publicznego darowizny. Brak jest jakichkolwiek podstaw do zróżnicowania opodatkowania podmiotów będących w identycznej sytuacji prawnej. Skutkiem finansowym takiego rozwiązania jest zwiększenie kosztu netto wsparcia organizacji pożytku publicznego o 15 %, ale tylko w przypadku, gdy wspierającym jest fundacja rodzinna. Finalnie obniża to ilość środków, jakimi organizacje dobroczynne dysponują na realizację celów statutowych, ponieważ trudno oczekiwać, że fundatorzy będą dystrybuować część środków fundacji rodzinnej na rzecz organizacji pożytku publicznego w obliczu obciążenia tego rodzaju darowizn (świadczeń) dodatkowym obowiązkiem podatkowym.

Nieopodatkowane darowizny na rzecz OPP (brak dodatkowego podatku oraz odliczenie darowizny od dochodu przy PIT/CIT)

- Osoby fizyczne (do 6% odliczenia od dochodu)
- Osobowe spółki handlowe (do 10% odliczenia od dochodu)
- Kapitałowe spółki handlowe (do 10% odliczenia od dochodu)
- Fundacje (do 10% odliczenia od dochodu)
- Stowarzyszenia (do 10% odliczenia od dochodu)

Opodatkowane darowizny na rzecz OPP (dodatkowy podatek: naliczenie 15% CIT od darowizny)

- Fundacje rodzinne (naliczenie 15 % CIT)

III. SKUTKI REGULACJI

Wprowadzona regulacja narusza zasadę neutralności podatkowej. Neutralność podatkowa oznacza, że prawo ustanawiające formy i rodzaje opodatkowania nie powinno wpływać na przedsiębiorców w ten sposób, że podejmują oni decyzje inne aniżeli te, które w danych realiach gospodarczych byłyby dla nich najbardziej opłacalne. Gdy neutralności podatkowej zabraknie, przedsiębiorcy podejmując decyzje biznesowe dążą nie do maksymalizacji zysku, a do zmniejszenia obciążeń podatkowych. W omawianym przypadku sprowadza się to do tego, że tożsama **czynność prawna (darowizna na rzecz organizacji pożytku publicznego) wywołuje odmienne skutki podatkowe wyłącznie ze względu na formę prawną podmiotu dokonującego czynności**. Tymczasem, nie istnieje żadna cecha relewantna uzasadniająca odmienne, od wszystkich innych podmiotów prawa, traktowanie fundacji rodzinnej.

Ustawodawca wprost dopuścił możliwość ustanowienia organizacji pożytku publicznego beneficjentem fundacji rodzinnej, a jednocześnie poprzez przepisy podatkowe uczynił realizację tego rozwiązania ekonomicznie nieopłacalną. W rezultacie dwa elementy tego samego systemu prawnego pozostają ze sobą w oczywistej sprzeczności.

W ten sposób Państwo karze najbardziej społecznie pożądane zachowania, w tym w tak wrażliwych obszarach jak wspieranie hospicjów, domów dziecka, fundacji pomagających dzieciom czy organizacji ratujących zdrowie. Trudno doszukać się argumentów przemawiających za opodatkowaniem wpłaty dokonywanej przed fundacją rodzinną na cel charytatywny.

W krajach, na których wzorowane były rozwiązania przyjęte w ustawie z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326 z późn. zm.) – Luksemburgu, Czechach, Niemczech – to fundacje rodzinne są jednym z głównych źródeł finansowania nauki, kultury, ochrony zdrowia, edukacji czy ochrony zabytków. Wprowadzając do polskiego systemu prawnego fundację rodzinną zasady dotyczące opodatkowania fundacji rodzinnych praktycznie wyeliminowały możliwość rozwoju rodzinnej filantropii, osiągając efekt odwrotny do obserwowanego w większości państw rozwiniętych.

Ostatecznie, przyjęte w systemie podatkowym rozwiązanie polegające na opodatkowaniu darowizny na rzecz organizacji pożytku publicznego, nałożenie obowiązku zapłaty 15% od wpłacanej takiej organizacji kwoty, nie wywołuje pozytywnego skutku po stronie Skarbu Państwa, gdyż, w obliczu sankcji podatkowej, fundacje rodzinne podejmują decyzję o niewspieraniu organizacji pożytku publicznego. W ten sposób budżet państwa nie odnosi przewidzianej korzyści, jednocześnie tracą organizacje pożytku publicznego, nie jest zatem realizowany ani cel fiskalny, ani społeczny.

II. PROPOZYCJA ZMIAN LEGISLACYJNYCH

Doprowadzenie do stanu zgodnego z żądaniem petycji wymagałoby zmiany ustawy o CIT poprzez dodanie w katalogu przedmiotowych zwolnień od podatku dwóch dodatkowych kategorii:

- świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej, przekazanego na rzecz organizacji pożytku publicznego oraz
- mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej przekazanego na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Proponowana zmiana wymagałaby zamieszczenia, w planowanej ustawie zmieniającej ustawę dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326 z późn. zm.), przepisu zmieniającego ustawę o CIT w brzmieniu:

„Art. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 554) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17 ust. 1 w pkt. 62 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się:

- a) pkt 63 w brzmieniu: „63) świadczenia, o których mowa w art. 24q ust. 1 pkt 1, na rzecz organizacji pożytku publicznego;”;
- b) pkt 64 w brzmieniu: „64) mienie, o którym mowa w art. 24q ust. 1 pkt 2, przekazane, zgodnie ze statutem fundacji rodzinnej, na rzecz organizacji pożytku publicznego.”

III. PRZYCZYNY SKIEROWANIA PETYCJI.

Nasza Kancelaria od momentu wejścia w życie przepisów ustawy o fundacji rodzinnej świadczy pomoc prawną w zakresie doradztwa oraz wsparcia procesów tworzenia i rejestracji fundacji rodzinnych. Mając w związku z tym kontakt z wieloma fundatorami, bezpośrednio zainteresowanymi także wspieraniem działalności organizacji charytatywnych przez utworzone fundacje rodzinne, w praktyce obserwujemy rezygnację fundatorów i rodzin ze wsparcia, jakiego mogliby oni udzielać organizacjom pożytku publicznego, w obliczu obłożenia planowanej dobroczynności piętnastoprocentowym podatkiem.

IV. PODSUMOWANIE

Powyżej przedstawiona zmiana usunęłaby niezamierzoną przez ustawodawcę lukę w przepisach, która w chwili obecnej praktycznie wyklucza dobroczynność fundacji rodzinnych.

Jeszcze raz warto podkreślić, że **zmiany** te nie spowodują żadnych przysporzeń po stronie fundacji rodzinnych, jej fundatorów oraz beneficjentów powiązanych osobiście z fundatorem, a jedynie **doprowadzą do usunięcia opodatkowania darowizn przekazywanych przez te fundacje na rzecz organizacji pożytku publicznego**. Proponowane rozwiązanie nie tworzy żadnej preferencji podatkowej, nie wprowadza żadnej ulgi (np. w postaci odliczenia darowizny), ani uprzywilejowania fundacji rodzinnych.

W obecnym stanie prawnym, fundacja rodzinna jest jedynym podmiotem polskiego prawa zobligowanym do opodatkowania wsparcia udzielanego organizacjom charytatywnym, co, samo w sobie, jest niezgodne z Konstytucją.

Istotą żądanej zmiany jest wyłącznie utrzymanie neutralności podatkowej dla wszystkich podmiotów decydujących się na wsparcie organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego, poprzez usunięcie niespójności legislacyjnej prowadzącej do dyskryminacji jednego podmiotu prawa polskiego (fundacji rodzinnej), względem wszystkich pozostałych podmiotów, które nie są zobowiązane do zapłaty podatku od darowizny przekazywanej na rzecz organizacji pożytku publicznego.

z poważaniem
Krzysztof Chmielewski